

Pravidlá pre bezpečnosť letectva, EASA a dróny: Rada prijala svoju pozíciu

Rada sa 1. decembra 2016 dohodla na všeobecnom smerovaní v súvislosti s revidovanými spoločnými pravidlami pre bezpečnosť civilného letectva a s novým mandátom Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (EASA). Návrh nariadenia obsahuje vôbec prvé celoeurópske pravidlá pre bezpečné lietanie civilných drónov v európskom vzdušnom priestore.

Toto „základné nariadenie EASA“ umožní sektoru letectva EÚ pokračovať v bezpečnom rozvoji aj v budúcnosti. Stanovujú sa v ňom podmienky, ktoré umožnia leteckému priemyslu prosperovať a zostať na globálnom trhu konkurencieschopný a inovatívny. Reforma pravidiel je potrebná preto, aby sa zohľadnilo očakávané zvýšenie letovej prevádzky v EÚ o 50 % v nasledujúcich 20 rokoch a aby bolo letectvo pripravené čeliť tvrdej globálnej konkurencii.

„Reforma civilného letectva znamená dôležitý vývoj pre konkurencieschopný, inovačný a v budúcnosti pružný letecký priemysel. Víťam skutočnosť, že tieto pravidlá sú primerané rizikám a že umožňujeme letectvu zohľadniť inováciu a budúce trendy, ako sú dróny. Okrem toho umožňujeme združovanie zdrojov a ich spoločné využívanie medzi členskými štátmi, čo má zásadný pre šírenie odborných poznatkov.“

Arpád Érsek, slovenský minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

Podpora inovácií s primeranejšou reguláciou bezpečnosti

Reformou sa zavádzajú primerané pravidlá vychádzajúce z rizík, ktorých cieľom je znížiť byrokráciu a podporiť inováciu, pričom uznávame, že riziká v rôznych sektoroch civilného letectva sú odlišné. Na lietadlá, ktoré predstavujú nižšie riziká, ako sú vrtnútniky alebo ľahké športové lietadlá, sa budú vzťahovať jednoduchšie a lacnejšie schvaľovacie postupy ako na komerčnú leteckú dopravu.

Pravidlá pre dróny na zaistenie bezpečnosti, ochrany a súkromia

Pravidlá EÚ pre dróny budú obsahovať **základné zásady** na zaistenie bezpečnosti, ochrany a súkromia. Text prináša právnu istotu pre tento rýchlo sa rozvíjajúci priemysel, ktorý zahŕňa veľký počet malých a stredných podnikov a začínajúcich podnikov.

Z bezpečnostných dôvodov sa vzťahuje na všetky dróny – od malých „hračiek“ s hmotnosťou niekoľkých gramov až po veľké bezpilotné lietadlá, ktoré môžu byť tak ťažké a rýchle, ako lietadlá. V súčasnosti má EÚ právomoc regulovať bezpilotné lietadlá nad 150 kg, pričom ľahšie dróny podliehajú vnútroštátnym predpisom.

Keďže riziká vyplývajúce z prevádzky drónov sa do veľkej miery odlišujú, pravidlá by mali byť primerané. V týchto pravidlách by sa mal zohľadniť najmä rozsah prípadného ohrozenia inej letovej prevádzky alebo ľudí na zemi. Rizikovejšia prevádzka si bude vyžadovať certifikáciu, pričom dróny, ktoré predstavujú najnižšie riziko, by mali spĺňať len štandardné mechanizmy dohľadu nad trhom EÚ.

Pokiaľ ide o ochranu životného prostredia, aj dróny, podobne ako všetky ostatné lietadlá, budú musieť dodržiavať pravidlá pre hluk a emisie CO₂.

Vychádzajúc z týchto zásad **vypracuje EASA podrobnejšie pravidlá pre dróny** prostredníctvom vykonávacieho aktu Komisie. Takto sa budú dať ľahšie aktualizovať so zreteľom na technologický vývoj. EASA už uverejnila „prototyp“ nariadenia pre dróny.

Vykonávacie opatrenia by mali vychádzať z najlepších postupov členských štátov a zohľadňovať miestne špecifiká členských štátov, ako je hustota obyvateľstva. Členské štáty budú mať tiež právo obmedziť prevádzku drónov z dôvodov, ako sú bezpečnosť, súkromie, ochrana údajov alebo životné prostredie, tak, ako môžu obmedzovať akékoľvek iné typy letovej prevádzky.

Niektoré ďalšie prvky návrhu

Novými pravidlami sa zintenzívni spolupráca medzi krajinami EÚ, Komisiou a EASA v **otázkach bezpečnosti civilného letectva**, ako napríklad kybernetická bezpečnosť a prelet nad zónami konfliktu. Technická pomoc EASA bude vítaná v oblastiach, v ktorých existujú vzájomné prepojenia medzi bezpečnosťou a ochranou, keďže otázky národnej bezpečnosti patria výlučne do právomoci členských štátov. Pokiaľ ide o **rozpočet** EASA, pôvodne navrhnuté doplnenie traťových poplatkov ako nového zdroja financovania vyvolalo obavy v súvislosti s nákladovou neutralitou a právnymi a praktickými ťažkosťami. Vo financovaní EASA nedôjde preto k žiadnym zmenám. V súčasnom systéme pochádza 70 % finančných prostriedkov pre EASA z priemyslu a zvyšok z rozpočtu EÚ. Podobne nie je potrebné vytvárať ani žiadny nový mechanizmus **dohľadu**, ktorý by EASA umožnil prevziať určité úlohy dohľadu. Prípadná potreba riešiť bezpečnostné nedostatky je zahrnutá do iných prostriedkov, ako napríklad čo najlepšie využitie existujúcich zdrojov združovaním národných expertov alebo formou spoločného dohľadu vykonávaného niekoľkými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Členské štáty, ak by chceli, budú mať takisto možnosť **združovať a spoločne využívať zdroje** ako skupina najviac piatich účastníkov dohliadajúca na leteckú spoločnosť.

Ako sa tento návrh stane zákonom?

Všeobecné smerovanie bude pozíciou Rady pri rozhovoroch s Európskym parlamentom. Prijatie právneho aktu si vyžaduje dohodu oboch inštitúcií.

- [Nariadenie o bezpečnosti civilného letectva – všeobecné smerovanie](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press